

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

ДОКЛАД

Вх. №	51-553-19-12
Дата	27.05.2025 г.

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-2, внесен от Министерски съвет на 13 януари 2025 г.; законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-554-01-41, внесен от народния представител Божидар Божанов на 11 февруари 2025 г. и законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-12, внесен от Министерски съвет на 10 април 2025 г.

На две свои заседания Комисията по транспорт и съобщения обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-2, внесен от Министерски съвет на 13 януари 2025 г.; законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-554-01-41, внесен от народния представител Божидар Божанов на 11 февруари 2025 г. и законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-12, внесен от Министерски съвет на 10 април 2025 г.

На заседанията присъстваха: г-н Гроздан Караджов – заместник министър-председател и министър на транспорта и съобщенията, г-н Ангел Забуртов и г-н Димитър Недялков – заместник-министри на транспорта и съобщенията, г-жа Красимира Стоянова – директор на дирекция „Правна“ в Министерството на транспорта и съобщенията и г-жа Анелия Маринова – главен директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“.

При представянето на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-2, внесен от Министерски съвет на 13 януари 2025 г. от вносителите бе заявено, че в него са включени четири групи промени. С първата група предложения се цели съобразяване на законовите текстове с настъпили промени в правото на Европейския съюз в областта на авиационната безопасност, като се предлагат и нови разпоредби, свързани с прилагането на текстовете.

В тази връзка се конкретизират зоните от въздушното пространство, в които може да бъде ограничавано въздухоплаването. С цел постигане на по-голяма бързина и оперативност се предлага зоните от въздушното пространство, които са с временен характер, да не се определят от Министерския съвет, а от министъра на транспорта и съобщенията съгласувано с министъра на отбраната. В правомощията на Министерския съвет остава определянето на зоните, които имат постоянен или дългосрочен характер.

Част от измененията се отнасят до назначаването на въздушни превозвачи, извършващи превози по редовни международни линии по силата на международни договори. Предлага се назначаването на такива въздушни превозвачи да се извършва със заповед на министъра на транспорта и съобщенията.

Със законопроекта се възлага на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД ГВА) задължението за издаване на

Националната програма за безопасност в гражданското въздухоплаване. Посочват се и регистрите, които ГД ГВА води и поддържа.

На следващо място се възлагат нови функции на ГД ГВА за контрол по прилагане на приемливите средства за съответствие, издадени от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ААБЕС), за оценяване използването на помощни материали в областта на авиационната сигурност и безопасност, разработени от ААБЕС и/или от Международната организация за гражданското въздухоплаване (ИКАО), както и за одобряване прилагането на алтернативни средства на съответствие, представляващи алтернатива на издадените от ААБЕС приемливи средства за съответствие.

Националният борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт е определен като национален компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 година относно разследването и предотвратяването на произшествия и инциденти в гражданското въздухоплаване и за отмяна на Директива 94/56/ЕО.

С предложението за изменение на чл. 122к, ал. 3 се създава възможността жалба срещу решение на летищен оператор за определяне на летищни такси да могат да подават ползвателите на летището или представители или сдружения на ползватели на летища по чл. 122е, ал. 1. Предложението се прави в изпълнение на указанията на Европейската комисия, съдържащи се в мотивирано становище № С (2021) 4366 от 15.07.2021 г. на Европейската комисия по процедура за нарушение № 2014/4241 срещу Република България за неправилно прилагане на Директива 2009/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно летищните такси и на Регламент (ЕО) № 1008/2008 относно общите правила за извършване на въздухоплавателни услуги в Общността, въз основа на член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Според Европейската комисия страната ни е нарушила разпоредбите на Директива 2009/12/ЕО относно летищните такси в частта относно възможността за обжалване на решенията на летищния оператор по чл. 1, параграф 2 от директивата. Комисията е счела, че в закона не е ясно дали сдружения на ползватели на летища извън тези на летище София могат да подават такива жалби пред независимия надзорен орган. В тази връзка със законопроекта се предлага редакция на чл. 122к, ал. 3 с цел избягване на евентуално сезиране на Съда на Европейския съюз за нарушение на правото на ЕС.

С втората група предложения се цели съобразяване на законовите текстове с настъпили промени в европейското законодателство в областта на авиационната сигурност, като се предлагат и нови разпоредби, свързани с прилагането на текстовете.

В третата група изменения и допълнения се предвиждат основания за събиране на такси за извършването на нови административни услуги от ГД ГВА (регистрация и годишна проверка за съответствие на летища, вписване/продължаване на валидност/подновяване на квалификационен клас към свидетелства за правоспособност, издаване на специално разрешение за извършване на полет за летателни апарати без съответствие със сертификат за тип и др.).

На последно място законопроекът предвижда промени в административнонаказателните разпоредби.

Народният представител Божидар Божанов представи законопроекта за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-554-01-41, като заяви, че към настоящия момент липсва правна уредба за противодействие на дронове, които застрашават сигурността на гражданското въздухоплаване и националната сигурност. В мотивите към законопроекта е посочено, че дронове могат да бъдат използвани необезпокоявано и с разузнавателни цели от неприятелски страни срещу стратегически за страната обекти.

Според вносителя със законопроекта се създава необходимата правна рамка на законово ниво, с която се делегира на наредба извършването на конкретни действия срещу неправомерно използване на дронове около летища и други стратегически обекти за националната сигурност.

По законопроекта са получени становища от Министерството на транспорта и съобщенията и Държавна агенция „Национална сигурност“.

Законопроектът за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-12, внесен от Министерски съвет на 10 април 2025 г. бе представен от г-н Гроздан Караджов, който заяви, че с предлаганите разпоредби се предлага на законово ниво да бъде въведена забрана за експлоатацията без разрешение на безпилотно въздухоплавателно средство в географските зони на безпилотни летателни системи, в които експлоатацията им е ограничена или забранена.

В законопроекта са залегнали и разпоредби, с които се уреждат и последиците от нарушаване на забраната за експлоатация без разрешение на безпилотно въздухоплавателно средство.

От вносителите бе обяснено, че регламентацията на експлоатацията на безпилотните въздухоплавателни средства се съдържа в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 на Комисията от 24 май 2019 г. относно правилата и процедурите за експлоатация на безпилотни въздухоплавателни средства, в Закона за гражданското въздухоплаване и в Наредба № Н-6 от 11.04.2023 г. за условията и реда за експлоатация на безпилотни летателни системи и надзора над техните оператори. Обърнато бе внимание на факта, че липсва регламентация какви действия следва да се предприемат при неспазване на забраната за експлоатацията на безпилотните летателни системи без разрешение. За целта в законопроекта се предвижда при експлоатация без разрешение на безпилотно въздухоплавателно средство, същото да бъде принудено да кацне или да се приложат принудителни мерки за неговото отстраняване.

Предвижда се редът за принудително кацане на безпилотното въздухоплавателно средство и за прилагане на принудителни мерки за неговото отстраняване да се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

В законопроекта се предлага промяна в Наказателния кодекс, като се създаде основание за търсене на наказателна отговорност за лицата, които експлоатират безпилотно въздухоплавателно средство без разрешение.

С отделна разпоредба от законопроекта се предвижда министърът на транспорта и съобщенията, министърът на вътрешните работи, министърът на отбраната и министърът на здравеопазването съгласувано с председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, с председателя на Държавна агенция „Разузнаване“, с председателя на Държавна агенция „Технически операции“ и с

началника на Националната служба за охрана да определят с наредба условията и реда за координация на полети с държавни безпилотни въздухоплавателни средства, предприемани в обществен интерес от държавни органи за охрана, отбрана, национална сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред, осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации, както и за нуждите на спешната медицинска помощ. Предвид спецификата на изпълняваната с тези средства дейност се предвижда за тях да не се прилагат разпоредбите на чл. 62б от ЗГВ.

След проведените три отделни гласувания Комисията по транспорт и съобщения:

- с 15 гласа „ЗА”, 0 гласа „ПРОТИВ” и 1 глас „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ”, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-2, внесен от Министерски съвет на 13 януари 2025 г.;

- с 4 гласа „ЗА”, 4 гласа „ПРОТИВ” и 5 гласа „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ”, предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-554-01-41, внесен от народния представител Божидар Божанов на 11 февруари 2025 г.

- с 14 гласа „ЗА”, 0 гласа „ПРОТИВ” и 0 глас „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ”, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-12, внесен от Министерски съвет на 10 април 2025 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ:**

КИРИЛ ДОБРЕВ

